

4. oktober 2023
kl. 19.30

Konservatoriets Koncertsal
Julius Thomsens Gade 1

MATTIAS BRANNER

DEBUTKONCERT

DET KONGELIGE DANSKE
MUSIKKONSERVATORIUM

Gratis adgang

dkdm.dk

KLAVER - AKKOMPAGNEMENT OG KAMMERMUSIK

PROGRAM

FRANZ SCHUBERT (1797-1828)

Der Tanz, D. 826 (1828)
Die Geselligkeit, D. 609 (1818)

Katrin Helena Kuslap, sopran, Stephen George Yeseta, kontratenor,
Ian Marcus Bjørsvik, tenor, og Rasmus Ruge, bas

KAROL SZYMANOWSKI (1882-1937)

Des Hafis Liebeslieder, op. 24 (1911)

Wünsche
Die einzige Arznei
Die brennenden Tulpen
Tanz
Der verliebte Ostwind
Trauriger Frühling

Anne Sophie Hjort Ullner, sopran

CLAUDE DEBUSSY (1862-1918)

Le promenoir des deux amants (1910)

Auprès de cette grotte sombre
Crois mon conseil, chère Climène
Je tremble en voyant ton visage

Stephen George Yeseta, kontratenor

MATTIAS BRANNER

Ex tempore, ex silentio. Det sovende vands drømme (improvisation)

RUED LANGGAARD (1893-1952)

Für Dich! (1909)

Katrin Helena Kuslap, sopran

PAUSE (20 MINUTTER)

FRANZ SCHUBERT

Kvintet for klaver, violin, bratsch, cello og kontrabas i A-dur, D. 667 (1819)

Allegro vivace
Andante
Scherzo. Presto
Andantino. Tema med variationer
Allegro giusto

Marcus Mukherjee, violin, Josefine Weber Hansen, bratsch,
Johanna Bolin, cello, og Karla Wulff, kontrabas

MATTIAS BRANNER

Efter at have færdiggjort sin bachelor i klaver fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium (DKDM) i 2011, skiftede Mattias spor og begyndte at studere psykologi på Københavns Universitet, hvorfra han opnåede en bachelor i 2016. Undervejs boede han et halvt år i Paris, hvor han studerede klaver hos pianist Eugen Indjic. Senere afbrød Mattias sin kandidatuddannelse på psykologi, og blev i stedet kandidat i hørelære-pædagogik fra DKDM (2019), hvor han de seneste år har undervist i hørelære. Et bestandigt aktivt virke som pianist førte til at Mattias i 2021 blev optaget i solistklassen, hvor han de sidste to år har studeret akkompagnement hos Christen Stubbe Teglbjærg og Berit Johansen Tange, samt kammermusik hos Jens Elvekjær. Sideløbende har Mattias arbejdet på et projekt om improvisation, under vejledning af pianist, komponist og kunstner Carsten Dahl.

Mattias vandt prisen for bedste Carl Nielsen sang ved Copenhagen Lied Duo Competition (2021), sammen med sopran Anne Sophie Hjort Ullner. Han har fungeret som akkompagnatør og repetitør i utallige sammenhænge de sidste ti år. Han har modtaget en række legater i forbindelse med sine studier, bl.a. fra Augustinus Fonden, Nationalbankens Jubilæumsfond og Fru Karen Margrethe Torp-Pedersens Fond.

KÆRE PUBLIKUM

Velkommen til min debutkoncert! Længe har jeg set frem til denne aften; en festlig begivenhed, der med klingende musik markerer afslutningen på mange års studier. Der findes svimlende meget god musik at spille i verden - jeg har forsøgt at vælge noget af det, der betyder allermost for mig. Det glæder mig helt enormt at I har fundet vej her til koncertsalen i dag, for at åbne jeres ører og hjerter for musikken.

På trods af prædikatet 'solistklassen' er der ikke særligt meget solist, i betydningen en der står frem alene, over aftenens koncert. Min musikalske løbebane bragte mig tidligt i kontakt med akkompagnement og kammermusik, og disse former for musikudøvelse har gennem alle år talt særligt stærkt til mig. Kun én gang i aften går jeg alene på scenen, og det i den noget grænsesøgende rolle som improvisator. Der er jeg til gengæld virkelig alene - ikke engang en anden komponist er jeg i selskab med. Resten af aftenens program er sange, ensembler og kammermusik, skrevet af fortidens mestre, opført med gode kollegaer og venner. Jeg har valgt at sætte Schuberts tidlige romantik i relief ved at sammestille den med musik komponeret umiddelbart før første verdenskrig, hvor romantikkens tidsalder i det store og hele er ved at være forbi.

Tekster og oversættelser finder I her i programmet. Den traditionelle forestilling om de fire naturelementer bliver koncertens tematiske ramme. Vi skal beskæftige os med vandet: En morgenklar sø, tårer og regn, fugt og dryp, vandspejlet man kan betages af, og den pludrende bæk hvori forellen plasker. Vi skal høre og mærke vinden og luften: Den forvirrede, forelskede østenvind og den blide Zephyr; det menne-skelige suk, åndedraget og duftene. Vi skal lytte til jorden: Dødens grav, grotten og det forgangne, men også det frugtbare, hvoraf livet kan opstå. Og vi skal opleve ilden: Kærligheden - fyrig, voldsom og uudslukkelig; rosens, tulipanernes og liljens flammende røde farve; solens lys.

Jeg ønsker jer rigtig god fornøjelse med aftenens koncert!

PROGRAMNOTER

Schubert: Vokalkvartetter

Aftenens program starter og slutter hos Franz Schubert - med fem musikere på scenen. Schuberts musik, som altid har fundet vej til min dybeste følelse af at være til stede som menneske, er kun i nogle tilfælde skrevet til koncertscenen. En stor del af værkerne er derimod i ordets reneste betydning kammermusik. Musikken har en mere intim karakter, og egner sig godt til opførelse i venners selskab. Det gælder i særdeleshed de to vokalkvartetter der åbner denne debutkoncert.

Kvartetterne bærer et af komponistens mest personlige kendemærker: Det musikantiske - den umiddelbare glæde ved at spille og synge. Og dansen står centralt i kvartetterne, som begge er noteret i hurtig 6/8-taktart. Jeg ser for mig Schubert ved klaveret til en af de populære 'schubertiader'. Blækket på nodelinjerne er kun timer forinden tørret ind, nogle syngende venner har fået et par hastigt nedskrevne kopier. Måske bliver musikken opført med et glas vin i hånden. Vi finder en lethed og enkelthed i den musikalske støbning, som giver musikken et spontant og oprigtigt udtryk, og som klæder de romantiske teksters kredsen om ungdom, sammenhørighed og fejring af livet.

Szymanowski: Des Hafis Liebeslieder op. 24 (1911)

Digteren og mystikeren Hafiz fra Shiraz var en stærk poetisk og filosofisk stemme i 1300-tallets Persien. Cirka 600 af hans digte er bevarede, og læses i Iran den dag i dag. Den polske komponist Karol Szymanowski stiftede bekendtskab med hans skrifter mens han opholdt sig i Wien i 1911. Wien, af alle steder, som på dette tidspunkt i historien var en sand smeltedigel, hvor mangeartede og indbyrdes forskellige kulturelle strømninger og kunstneriske udtryksformer mødtes og blandede sig. Intet under at Szymanowski følte sig fyldt op af inspiration netop her!

De seks kærlighedssange i op. 24 er tidstypiske i deres tonesprog, som på en gang er dristigt fremadskuende og samtidigt forankret i det sene 1800-tals musikalske horisonter og virkemidler. Det romantiske udtryk er præget af en ekspressionistisk klangverden og farvelægning. Sangene markerer et skift i komponistens udvikling, hvor en fascination af det eksotiske, mystiske og orientalske desuden trækker musikken i en impressionistisk retning.

Sangene er mættet med tonemalerier, dvs. konkrete musikalsk-klanglige 'afbildninger' af det tekstlige indhold. I den første sang, 'Wünsche' hører vi solen over søen i melo-

diens opadstræben og dvælen på den høje tone; vi hører rosens omsluttende røde i en svøbende lukning af den musikalske frase, og vi hører fuglen hakke med næbet i sandet i klaverets staccato. Den febrile forelskelse er konkret nærværende i den anden sang, 'Die einzige Arznei', hvis desperate fraser hvileløst cirkler om et tonalt centrum, og som først i den sidste sætnings afslutning finder en slags hvile på en forventningsfuld dominantakkord. I 'Die brennenden Tulpen', denne skæbnetunge og himmelstræbende lille sang, antyder de konstant søgende og dog træge harmonier tulipanernes langsomme vej op gennem jorden. De farverige og ofte dissonerende klange, som alligevel ved hvert et hjørne bryder ud i funkende lys, tydeliggør tekstens budskab, at døden ikke kan binde kærligheden i jorden. Med sangen 'Tanz' vrister Szymanowski sig for alvor fri af de romantiske idealer, og opnår et eksotisk og aromatisk udtryk. Dansens guddommelige kvaliteter understreges af den insisterende rytme og orgelpunktet på tonen A gennem det meste af sangen. Østenvinden er ikke til at tage fejl af i samlingens femte sang, 'Der verliebte Ostwind', som med myriader af flygende toner fremmaner billeder af hvirvlende sand og forvirrede stemmer i vinden. Den sidste sang, 'Trauriger Frühling' indgyder fred og trøst med sit billede af forårsblomsten, der står tilbage som emblem for det jordiske liv, der har fundet sin afslutning.

Debussy: Le promenoir des deux amants (1910)

I de tre sange Debussy samlede under titlen 'Le promenoir des deux amants' (de to elskendes promenade) inviteres vi ind i en verden hvor kærlighed og sanselighed får tiden til at stå stille. Hos den franske 1600-tals digter Tristan l'Hermite fandt Debussy en opmærksomhed på naturens subjektivitet, som passede til den måde hans musik synes at dvæle ved lydenes indre mening. Vandet, lyset og luften er desuden ideelle metaforer for væsenstræk ved Debussys musik. Det gælder i høj grad de tre sange I skal høre, hvor disse elementære kræfter er på spil i digtene. Musikken er ofte svævende, flygtigt glidende, fuld af skygger, farvespil og refleksioner som når man iagttager lysets brydning i spejlet af en vandoverflade.

Åbningen af den første sang, 'Après de cette grotte sombre' slår en dyb og tidløs stemning an. Her kan man fornemme musikken udfolde sig på baggrund af en arkaisk stilhed. Digtet refererer til den græske myte om Narcissus, som forelskede sig i sit eget spejlbillede. Århundrederne har passeret siden den tid hvor han sad udenfor grotten, ved kanten af søen og så betaget ned i vandet. Også her står nu kun en blomst tilbage efter det menneske der engang levede; Narcissus blev ifølge myten til en lilje efter han havde mistet sig selv til sit spejlbillede. Vi hører grottens dryppende vægge i klaverets højre hånd i store dele af sangen, og hensættes som Narcissus i en kontemplativ stemning. I den næste sang, 'Crois mon conseil, chère Climène' sidder to elskende ved et springvand, og deres følelser bliver spejlet og overført til naturelementerne. Vinden - nu ikke Hafiz' voldsomme østenvind, men derimod den blidere Zephyr, også fra den græske mytologi - ser med forundring på den menneskelige kærlighed, og nærmest velsigner den. I samlingens sidste sang 'Je tremble en voyant ton visage' er det igen i vandets element, at kærligheden bevæger sig. Musikken er blid, drømmende og roligt horisontal.

Ex tempore, ex silentio. Det sovende vands drømme (improvisation)

Jeg forsøger at give slip. Jeg sidder ved klaveret og jagter en flig af friheden. Jeg forsøger at finde noget i mig selv der ligger hengemt bag årenes vidtstrakte oceaner af læring og vaner. Jeg forsøger at give slip. Jeg kommer med det samme til at tænke på barnet. Barnet, som endnu ikke er blevet fyldt op med ting det har svært ved at give slip på. Barnet, for hvem det synes helt naturligt at gøre ting vi voksne ville opleve som mirakuløse frisættelser. Barnet, som kun ser muligheder - hvis kreativitet er uforceret, ucensureret, uforudsigelig, uudgrundelig. Jeg øver mig i at være det barn igen. Jeg vil opdyrke den lette og naturligt frie tilgang til livet som jeg engang levedegjorde i mit spontane væsen, som barn. Den kreative voksne er et barn der har overlevet, rigtigt.

Når jeg improviserer, er jeg i et radikalt anderledes rum end når jeg fortolker noder. Improvisationen er ikke formidlingen af en indstudering. Intet er planlagt på forhånd, kun en måske stemningsskabende titel (og drømme kan som bekendt antage mange og uforudsigelige former!), og det er ikke til at sige hvilken retning musikken vil tage før den gør det. Det jeg her forsøger at gribe om, er ikke et musikalsk værk, eller en kunstnerisk intention bag en musikalsk idé; men nuet. Improvisationen er et vedholdende forsøg på at dvæle i skabelsesøjeblikket, og slippe intuitionen fri.

Langgaard: Für Dich! (1909)

Den danske komponist Rued Langgaard var tidligt på opdagelsesfærd i musikkens verden. Allerede som syv-årig havde han arbejdet sig ind i nogle af klaverlitteraturens kringelkroge, begyndte at spille orgel, improvisere og komponere. Det vakte bevågenhed i det københavnske musikliv da han som 11-årig spillede koncert på Frederikskirkens nye orgel, bl.a. med improvisationer, og året efter begyndte han at studere musikteori og komposition, herunder i en kort periode for Carl Nielsen. Da han således i 1909 skrev den sang I skal høre, kan man ikke uden videre kalde ham en novice ud i det kompositoriske.

Sangene til tekster af Emil Rittershaus blev til henover Langgaards sene teenageår, og bærer i den grad præg af en ung mands passion for den tyske senromantik. 'Für Dich!' er en ungdommeligt brusende sang, og jeg fornemmer påvirkninger fra Strauss og Schumann, på en herligt følelsesberuset og oprigtigt-naiv måde. Sangens bredde og kraft afspejler den store og ustyrlige lidenskab, som ufiltreret kommer til udtryk i Rittershaus' digt. Udtrykket pendulerer mellem fortabelse og ekstase - måske er de to sider af samme sag?

Schubert: Forellekvintetten (1819)

Schubert skrev sin ikoniske kvintet i A-dur for klaver og strygere på bestilling af Sylvester Paumgartner, en velhavende handelsmand og amatørcellist. Schubert var på rejse med sin gode ven, den noget ældre sanger Johann Michael Vogl, til Steyr i

Oberösterreich i sommeren 1819. Paumgartner, som boede i byen, lagde hus til en række musikaftener, hvor Vogl, akkompagneret af Schubert ved klaveret, sang adskillige af komponistens lieder, bl.a. Die Forelle, til stor glæde for værten. På denne baggrund kom ønsket om et kammermusikværk fra Schuberts hånd. Bestillingen kom med to krav: Hvad angik instrumentationen skulle Schubert følge et nyere værk af Johann Nepomuk Hummel - klaver, violin, bratsch, cello og kontrabas; og han skulle medtage variationer over sin egen sang om forellen, som Paumgartner var så betaget af. Så snart Schubert vendte hjem til Wien begyndte han at komponere. Resultatet blev en af de absolutte hjørnesten i det klassiske kammermusikrepertoire.

Kvintetten er udover sin ubegribelige melodiske og harmoniske rigdom, samt den sprudlende livsglæde den giver udtryk, kendetegnet ved en enestående lys og brilliant klang, og en klarhed i den musikalske tekstur. Ved at medtage kontrabassen formåede Schubert at frigive celloen fra strygekvartetens basfunktion, så den ofte kan danne par med bratschen i tenor/alt-registeret. Klaveret kan af samme grund i mange passager lave parløb med violinen ved at bevæge sig højt oppe i diskanten med unisone melodilinjer i oktavaafstand.

Symmetrien i besætningen går igen i antallet af sats. Det er fjerde sats, variations-satsen, som udvider den ellers traditionelle fire-satsede form. Den hurtige første sats følger sonatesatsformen, men Schuberts sangbare og organiske melodier pibler frem over det hele og blødgør det ellers klassisk-arkitektoniske præg. Anden sats er i et langsommere tempo og slår en pastoral stemning an med sin til dels folkemusikalske melodik. Tredje sats er traditionen tro en hurtig scherzo. Det rytmiske og imiterende står i forgrunden, men Schuberts harmoniske farvepalet er ikke desto mindre altid på spil. I den fjerde sats får vi så Forelle-temaet, først i form af et himmelsk lille refugium hos strygerne, siden i fem variationer, den ene mere henrivende, gavmild og kreativ end den anden. Sidste sats er en festlig dans, men med en mildhed og ømhed der minder mig om Carl Nielsens ord om Mozart - at når han smiler er det altid med tårer i øjnene. Sådan er det også med Schubert; og denne sats smiler med glædestårer.

Det originale akkompagnement til Die Forelle, som Schubert genkalder efter den sidste variation i fjerde sats, er kendetegnet ved sprudlende og dansende trioler. Det er en figuration vi ofte finder der hvor hans sange beskæftiger sig med vandets element. Disse trioler genfinder vi her og der i alle kvintettens fem sats, som et kendemærke, der er med til at binde værket sammen.

Jeg forelskede mig i lyden af Schuberts Forellekvintet da jeg var seks år. Den sad på en af de to første CDer min far købte da vi fik nyt lydanlæg. Af en eller anden grund blev fjerde og femte sats afspillet på min fødselsdagsmorgen, og jeg skal efter sigende have udbrudt at 'den musik skal vi høre hver gang det er min fødselsdag!' Det blev sådan, og det har jeg gjort siden - gennem alle år har den været der, på netop den morgen i oktober. Da jeg nærmede mig tankerne om hvilke værker der skulle på programmet til min debutkoncert, stod Schuberts kvintet derfor forrest i køen.

MEDVIRKENDE

Katrin Helena Kuslap er oprindeligt fra Estland, men er uddannet på DKDM, hvor hun for tiden studerer i solistklassen hos Helene Gjerris. Hun er hjemme i både opera- og liedrepertoiret, samt ensemblesang. Til daglig synger hun i DR Koncertkoret og Helligåndskirkens ensemble.

Stephen George Yeseta debuterer snart fra solistklassen på DKDM, hvorfra han også fik sin kandidat. Han synger som freelance solist i både klassisk og rytmisk musik samt egne kompositioner. Ofte kan han høres med ensembler som Musica Ficta og Mogens Dahls Kammerkor.

Ian Marcus Bjørsvik er en norsk tenor som for øjeblikket studerer på tredje år af bacheloren på DKDM hos Tuva Semmingsen. Ian optræder regelmæssigt som solist i opera- og koncertsammenhænge i Skandinavien.

Rasmus Ruge synger til dagligt i operakoret på Det Kongelige Teater og i Vor Frelsers Kirkes vokalensemble. Han har en bachelor fra DKDM (2014) og en kandidat fra Syd-dansk Musikkonservatorium (2017).

Sopran **Anne Sophie Hjort Ullner** er uddannet ved Operaakademiet og havde sin debut på Operaen som Papagena i Det Kgl. Teaters jubilæumsopsætning af Mozarts Tryllefløjten i 2015. Hun har bl.a. været solist med Danmarks Underholdningsorkester og Odense Symfoniorkester, og optræder jævnligt som solist og ensemblesanger i oratorier og ved liedkoncerter.

Marcus Mukherjee er solistklassestuderende på DKDM og debuterer i maj 2024. Han er violinist i strygekvartetten RESONANS, violinlærer på Det Danske Suzukiinstitut, og freelancer i de københavnske orkestre. Marcus spiller i øjeblikket på konservatoriets Stradivarius fra 1716.

Sanger og bratschist **Josefine Weber Hansen** er uddannet fra DKDM, hvor hun har studeret hos Helene Gjerris, Hanna Hjort og Lars Anders Tomter. Hun optræder som solist og kammermusiker i en lang række sammenhænge og er medlem af komponist- og musikerkollektivet Damkapellet samt den eksperimenterende operagruppe Kunstnerkollektivet Venteværelset.

Johanna Bolin er en svensk cellist som siden 2009 har haft sin base i Danmark. Hun har en bachelor- og kandidatuddannelse fra DKDM, hvor hun har studeret hos Inge-mar Brantelid, Toke Møldrup og Morten Zeuthen. Hun har endvidere en kandidatgrad fra École Normale de Musique de Paris i Frankrig, hvor hun studerede for Geneviève Teulières-Sommer.

Den danske kontrabassist **Karla Wulff** studerer sin kandidat på DKDM hos Michal Stadnicki. En del af sin bachelor tog hun i Tyskland på Freiburg Musikhochschule hos prof. Božo Paradžik. Karla er ofte brugt i de danske orkestre og spiller for tiden på kontrakt i DR Symfoniorkestret, ligesom hun tidligere har spillet på kontrakt i Det Kongelige Kapel.

TAK

Virkelig mange mennesker har gennem årene hjulpet og medvirket til at hele det her projekt har kunnet lade sig gøre.

Tak til Johanna for konstant kærlighed og støtte.

Tak til Marcus, Josefine, Karla, Anne Sophie, Stephen, Katrin, Rasmus og Ian for at være med mig her i dag, hver og en med et inspirerende musikerskab og et ligeså inspirerende selskab.

Tak til Carsten for at vise mig at jeg - som alle andre - har min helt egen vej at gå, og for at give mig modet til at begynde at gå den.

Tak til Christen, Berit og Jens for at tage mig under vingerne, lukke alskens musikalske døre op, og i en syntese af musikalsk og pædagogisk mesterskab lede mig videre ind i musikkens univers.

Tak til Amalie for at give mig den pianistiske og kunstneriske støbning, mit musikerskab stadig i dag hviler på.

Tak til Anna for kærligt at tage hånd om min barnlige musikalitet, og for at vække min nysgerrighed.

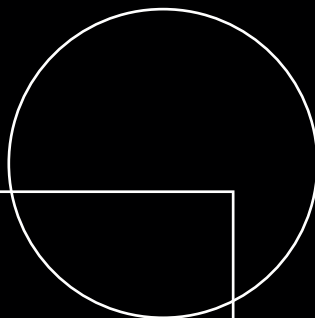
Tak til min familie, den danske og den svenske, for at tro på mig, og for vedholdende støtte (og børnepasning...).

Tak til alle mine skønne venner og kollegaer i musikkens verden, som har lånt mig værdifulde timer og dage af deres liv og næret min musikalitet og lærelyst.

Tak til Sarah og Anne for med overblik, imødekommenhed og gå-på-mod at sørge for at denne koncert rent praktisk kunne blive til virkelighed.

Endelig en stor og oprigtig tak til alle jer der fandt vej til Konservatoriets Koncertsal her til aften og med åbne ører gav jer hen til toner og stilhed.

Mattias Branner

● WWW.DKDM.DK